

2008. január 31., csütörtök

37. megjegyzi, hogy a tagállamoknak jelenleg a halászati erőforrásoknak a fiatal tengeri élőlények védelmét biztosító technikai intézkedések révén történő megóvásáról szóló 1998. március 30-i 850/98/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ értelmében joguk van a lobogójuk alatt közlekedő hajókra szigorúbb technikai intézkedéseket alkalmazni, amikor azok az EU vizein halásznak; úgy véli, hogy a tagállamoknak nyitottnak kell lenniük új megoldások kipróbálására, amelyeket a Bizottság a hatékonyság tekintetében értékkel, valamint bizonyos körülmények között képesnek kell lenniük szelektívebb technikai intézkedéseket alkalmazni a 12 mérföldes part menti övezetükben halászó valamennyi hajóra;

38. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak, a regionális tanácsadó testületeknek, a halászati és akvakultúra-ágazati tanácsadó bizottságnak és azoknak a regionális halászsabályozási szervezeteknek, amelyekhez az EU tartozik.

(¹) HL L 125., 1998.4.27., 1. o.

A romákkal kapcsolatos európai stratégia

P6_TA(2008)0035

Az Európai Parlament 2008. január 31-i állásfoglalása a romákkal kapcsolatos európai stratégiáról

(2009/C 68 E/06)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az EK-Szerződés 3., 6., 7., 29. és 149. cikkére, amely szerint a tagállamok kötelesek egyenlő jogokat biztosítani minden állampolgárnak,
- tekintettel az EK-Szerződés 13. cikkére, amely alapján az Európai Közösség megfelelő intézkedéseket hozhat annak érdekében, hogy fellépjen a faji vagy etnikai alapú megkülönböztetés ellen,
- tekintettel az Európai Unióban élő romák helyzetéről szóló 2005. április 28-i⁽¹⁾, az Európai Unióban élő roma nők helyzetéről szóló 2006. június 1-jei⁽²⁾, valamint az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról szóló 2004/38/EK irányelv alkalmazására vonatkozó 2007. november 15-i⁽³⁾ állásfoglalására,
- tekintettel a személyek közötti, faji vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló 2000/43/EK tanácsi irányelvre, a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló 2000/78/EK tanácsi irányelvre, valamint a rasszizmus és az idegengyűlölet leküzdéséről szóló kerethatározatra,
- tekintettel a „Rasszizmus és idegengyűlölet az EU tagállamaiban 2007-ben” című, az Alapjogi Ügynökség által közzétett jelentésre,
- tekintettel a 2005-ben létrehozott „A romák beilleszkedésének évtizede” programra és a Roma Oktatási Alapra, amelyeket számos uniós tagállam, tagjelölt ország és más olyan ország hívott életre, amelyekben az európai uniós intézmények meghatározó jelenléttel bírnak,
- tekintettel az Európa Tanács nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezménye 4. cikkére és az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelméről szóló európai egyezményre,
- tekintettel az átfogó cselekvési tervre, amelyet az EBESZ-ben részt vevő államok, köztük az EU tagállamai és tagjelölt államai fogadtak el, amely a romák és szintik helyzetének az EBESZ térségében történő javítását helyezi előtérbe, és amelyben az államok többek között vállalják, hogy további erőfeszítéseket tesznek annak biztosítására, hogy a romák és a szintik teljes mértékben és egyenrangú szereplőként vegyenek részt társadalmainkban, továbbá arra, hogy megszüntessék hátrányos megkülönböztetésüket,

(¹) HL C 45. E, 2006.2.23., 129. o.

(²) HL C 298. E, 2006.12.8., 283. o.

(³) Elfogadott szövegek, P6_TA(2007)0534.

2008. január 31., csütörtök

- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára és az Alapjogi Ügynökség alapokmányára,
 - tekintettel az etnikai kisebbségek társadalmi integrációjával és a munkaerőpiacon való teljes részvételével foglalkozó magas szintű tanácsadói szakértői csoport által készített, „Az etnikai kisebbségek a munkaerőpiacon – Sürgető felhívás a fokozottabb társadalmi integráció érdekében” című, a Bizottság által 2007-ben kiadott jelentésre,
 - tekintettel eljárási szabályzata 108. cikkének (5) bekezdésére,
- A. mivel az Európában élő 12–15 millió romát, akik közül mintegy 10 millió az Európai Unióban él, faji alapú megkülönböztetés és sok esetben súlyos strukturális diszkrimináció, szegénység, valamint társadalmi kirekesztés, továbbá nemi, életkoron, fogyatékoságon és szexuális irányultságon alapuló többszörös megkülönböztetés sújtja; mivel az európai romák többsége a 2004. és 2007. évi bővítés után vált uniós polgárrá, és azóta élvezik az uniós polgárok és családjaik tagállamok területén történő szabad mozgására és tartózkodására irányuló jog nyújtotta előnyöket;
- B. mivel a számos európai ország társadalmában hagyományosan jelen lévő és az e társadalmakhoz hozzájáruló európai romák helyzete különbözik az európai nemzeti kisebbségektől, ami indokolja a konkrét európai szintű intézkedések szükségességét;
- C. mivel az EU roma lakossága az uniós polgárként őket megillető alapvető jogok, úgymint a szabad mozgáshoz és letelepedéshez való jog gyakorlása közben gyakran néz szembe faji megkülönböztetéssel;
- D. mivel különösen kiszolgáltatott helyzetben vannak azok a roma személyek és közösségek, amelyek úgy határoztak, hogy a nemzeti állampolgárságuk szerinti uniós tagállam helyett egy másik uniós tagállamban telepednek le;
- E. mivel a romákkal szembeni faji megkülönböztetés elleni küzdelemben, valamint az oktatáshoz, a foglalkoztatáshoz, az egészségügyhez és a lakhatáshoz való jogaik megvédése terén nem történt előrelépés a legtöbb tagállamban, valamint tagjelölt országban;
- F. mivel a szegregációt az oktatás területén továbbra is számos tagállamban tolerálják, mivel a magas színvonalú oktatáshoz való hozzájutásban fellépő ilyen hátrányos megkülönböztetés folytonosan kihat a roma gyermekek azon lehetőségére, hogy fejlesszék és élvezzék a tanulmányi fejlődéshez való jogukat;
- G. mivel a társadalmi kirekesztés, a kizsákmányolás és a bűnözés elleni küzdelem egyik legfontosabb eszköze az oktatás;
- H. mivel a nem megfelelő és egészségtelen életkörülmények és a bizonyítottan létező gettósodás meglehetősen gyakran előforduló jelenségek, valamint a romák rendszerint vagy kényszer-kilakoltatás áldozatai, vagy megakadályozzák őket abban, hogy az ilyen lakóhelyekről elköltözzenek;
- I. mivel a roma közösségekben elfogadhatatlanul magas az átlagos munkanélküliség, ezért speciális intézkedésekre van szükség, amelyek megkönnyítik számukra, hogy munkát találjanak; mivel az európai munkaerőpiac, valamint az egész európai társadalom számára rendkívül hasznos lenne a romák társadalmi integrációja;
- J. mivel az EU-nak számos olyan mechanizmus és eszköz áll rendelkezésére, így például a társadalmi integráció vagy a regionális és foglalkoztatáspolitikák, amelyeket arra lehetne használni, hogy javuljon a romák magas színvonalú oktatáshoz, munkavállaláshoz, lakhatáshoz és egészségügyi ellátáshoz való hozzájárása;
- K. mivel a roma közösségek társadalmi integrációja továbbra is elérendő cél, és megfelelő uniós eszközöket kell használni annak érdekében, hogy hathatós és látható változás történjék e területen;
- L. mivel szükség van a romák hatékony politikai szerepvállalására, különösen az olyan döntések tekintetében, amelyek kihatnak a romák életére és jólétére;

2008. január 31., csütörtök

- M. mivel a cigányellenesség és a romafóbia még mindig széles körben elterjedt Európában, és a szélsőségek által propagált és kiaknázott jelenség, ami rasszista támadások, uszító beszédek, jogtalan kilakoltatások és rendőrségi zaklatás formájában csúcsosodik ki;
- N. mivel a legtöbb roma nő kettős – egyrészt nemi, másrészt etnikai származáson alapuló – diszkrimináció áldozata;
- O. mivel a roma holokauszt (porajmos) tényét el kell ismerni, az európai romák, akárcsak a zsidók és más üldözött csoportok fizikai megsemmisítésére irányuló náci bűnök súlyosságának megfelelő módon;
1. nyomatékosan és nyíltan elítéli a romákat és az egyéb, „cigánynak” tekintett személyeket érő hátrányos megkülönböztetés valamennyi formáját;
 2. üdvözli a 2007. december 14-i Európai Tanács elnökségi következtetéseit, amelyek szerint „tudatában a romák unióbeli nagyon egyedi helyzetének, felkéri a tagállamokat és az Uniót, hogy minden eszközt vegyenek igénybe a romák társadalmi befogadásának érdekében”, és „felkéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a meglévő szakpolitikákat és eszközöket, és legkésőbb 2008 júniusáig számoljon be a Tanácsnak az elért eredményekről”;
 3. úgy ítéli meg, hogy az EU és tagállamai osztoznak abbéli felelősségükben, hogy előmozdítsák a romák integrációját, és hogy védelmezzék az európai polgárként őket megillető alapvető jogokat, valamint hogy a látható eredmények elérése érdekében sürgősen fokozniuk kell közös erőfeszítéseiket e területen; felhívja a tagállamokat és az Unió intézményeit, hogy támogassák a szükséges intézkedéseket a romák befogadásának megvalósításához szükséges megfelelő társadalmi és politikai környezet megteremtése érdekében;
 4. sürgeti az új Alapjogi Ügynökséget, hogy helyezze a cigányellenességet munkaprogramja legfontosabb ügyei közé;
 5. megerősíti az EU szerepének fontosságát a romákkal szembeni hátrányos megkülönböztetés elleni harcban, amely gyakran strukturális, ezért – különösen a közös politikák fejlődésére való tekintettel – átfogó, uniós szintű megközelítést igényel, annak elismerése mellett, hogy a politikák végrehajtásához, a romák védelméhez, ösztönzéséhez és kedvező helyzetbe hozásához szükséges létfontosságú hatásköröket, politikai akaratot, időt és forrásokat elsősorban a tagállamoknak kell biztosítaniuk;
 6. sürgeti a Bizottságot egy olyan, a romák társadalmi integrációjára vonatkozó európai keretstratégia kidolgozására, amelynek célja az uniós szintű politikai koherencia e téren való biztosítása, továbbá sürgeti a Bizottságot, hogy alakítson ki a romák integrációjára vonatkozó átfogó közösségi cselekvési tervet, amelynek feladata lesz, hogy pénzügyi támogatást biztosítson a romák társadalmi integrációjára vonatkozó európai keretstratégia végrehajtásához;
 7. sürgeti a Bizottságot, hogy alakítson ki átfogó közösségi cselekvési tervet a romák társadalmi integrációjáról, megjegyezve, hogy e tervet a foglalkoztatás, a szociális ügyek, az esélyegyenlőség, az igazságügy, a szabadságjog, az oktatás, a kulturális és a regionális politika szakterületén az uniós polgárok integrációjáért felelős európai biztosok csoportja készítse el és hajtsa végre;
 8. kéri a Bizottságot, hogy jelöljön ki egy biztost, aki felelős a romákkal kapcsolatos politika összehangolásáért;
 9. sürgeti a Bizottságot, hogy a roma ügyek intézésének hatékony eszközeként ültesse át a gyakorlatba a „romák a romákkal” munkamódszert, és felszólítja a Bizottságot, hogy saját struktúráján belül segítse elő a roma személyzet alkalmazását;
 10. felhívja a Bizottságot, hogy hozzon létre egy, a romákkal foglalkozó egységet a romák társadalmi integrációjára vonatkozó európai keretstratégia végrehajtásának koordinálására, a tagállamok közötti együttműködés megkönnyítésére és a tagállamok közötti együttes fellépések koordinálására, valamint a romaügyek általános érvényesítésére minden vonatkozó szervezetben;
 11. felszólítja a Bizottságot, hogy a magánbefektetések esélyegyenlőségre gyakorolt hatását tegye az uniós támogatások odaítélésének egyik fontos és elszámoltatható tényezőjévé oly módon, hogy az uniós finanszírozású projektekre pályázatot benyújtó egyéneket és/vagy jogi személyeket egy esélyegyenlőséggel kapcsolatos elemzés és cselekvési terv elkészítésére és végrehajtására kötelezi;

2008. január 31., csütörtök

12. üdvözlí a Bizottság által bejelentett kezdeményezéseket, beleértve a megkülönböztetés elleni küzdelem felülvizsgált stratégiájáról szóló közleményt, a bevándorlóí háttérrel rendelkező vagy hátrányos helyzetű kisebbséghez tartozó diákok oktatásáról szóló hamarosan megjelenő zöld könyvet, továbbá a 2000/43/EK irányelv végrehajtásával kapcsolatos további lépések megtételére vonatkozó szándékot; különösen üdvözlí azt a magas szintű roma fórum létrehozására irányuló javaslatot, amely a roma ügyek megoldását célzó hatékony politikák megteremtéséhez nyújtana keretet;
13. sürgeti a Bizottságot egy olyan összeurópai válságtérkép megalkotására, amely az Unión belül felméri és megvizsgálja azokat a területeket, ahol a roma közösségeket a legnagyobb mértékben sújtja a szegénység és a társadalmi kirekesztés;
14. sürgeti a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a hátrányos megkülönböztetés elleni jogi szabályozás megerősítésének lehetőségeit az oktatás területén, különös tekintettel az elkülönítés megszüntetésére, és eredményeiről ezen állásfoglalás elfogadásának időpontjától számított egy éven belül számoljon be a Parlamentnek; ismételten hangsúlyozza, hogy a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférésnek a romákkal kapcsolatos európai stratégiában prioritásnak kell lennie; sürgeti a Bizottságot, hogy kettőzze meg a tagállamokban olyan tevékenységek finanszírozására és támogatására tett erőfeszítéseit, amelyek a roma gyermekeket már kora gyermekkoruktól integrálják az általános oktatási rendszerbe; sürgeti a Bizottságot, hogy támogasson a romákkal kapcsolatos pozitív cselekvés elősegítésére irányuló programokat a középiskolai és felsőoktatás területén, beleértve a szakképzést, a felnőttoktatást, az élethosszig tartó tanulást és az egyetemi oktatást; sürgeti a Bizottságot, hogy támogasson egyéb, az elkülönítés megszüntetésének pozitív és eredményes modelljeit bemutató programokat;
15. felszólítja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy küzdjenek a kiskorú romák kizsákmányolása, kéregetésre kényszerítése és iskolakerülése, illetve a roma nők bántalmazása ellen;
16. sürgeti a Bizottságot, hogy támogassa a romák munkaerő-piaci integrációját a képzést és átképzést, a munkaerő-piacon a pozitív cselekvés elősegítését, a hátrányos megkülönböztetést tiltó jogszabályoknak a foglalkoztatás területén történő szigorú betartását, a romák vállalkozói tevékenységét és a roma kisvállalkozások előmozdítását is magukban foglaló intézkedések révén;
17. felszólítja a Bizottságot, hogy a kisvállalkozások beindításának ösztönzése érdekében, valamint a hátrányos helyzetű közösségeket tönkretevő uzsora gyakorlatának helyettesítése céljából fontolja meg a mikrohitelrendszer bevezetésének lehetőségét, amit a magas szintű tanácsadó csoport már fent említett jelentésében is javasolt;
18. felhívja a Tanácsot, a Bizottságot és tagállamokat, hogy támogassák a roma közösségek egészségügyi helyzetét javító, a rendszer egészére vonatkozó nemzeti programokat, különösen egy megfelelő gyermekoltási program bevezetése révén; sürgeti a tagállamokat, hogy haladéktalanul fejezzék be és megfelelően orvoslják egyes roma közösségek szisztematikus kizárását az egészségügyi ellátásból, beleértve többek között az elszigetelt területeken élő közösségeket és az emberi jogokkal való komoly múltbeli vagy jelenlegi visszaéléseket az egészségügyi ellátás területén, beleértve az egészségügyi intézményekben meglévő faji szegregációt és a roma nők erőszakos sterilizációját;
19. sürgeti a Bizottságot, hogy építsen a létező pozitív modellekre a súlyos társadalmi, környezeti és egészségügyi veszélyeket okozó roma szegénytelepek felszámolását célzó programok támogatása végett azokban az országokban, ahol ezek léteznek és olyan más programok támogatása végett, amelyek a romák, így a roma migránsok lakhatásának pozitív és sikeres modelljeként szolgálnak;
20. sürgeti a tagállamokat, hogy oldják meg az olyan tábork problémáját, ahol nincs megfelelő higiénia, egyáltalán nem léteznek biztonsági normák, és ahol sok roma kisgyermek vesztí életét otthoni balesetek, különösen éppen a biztonsági normák hiánya miatt keletkező tüzesetek alkalmával;
21. sürgeti a Bizottságot és a Tanácsot, hogy az EU romaügyi politikáját hangolják össze „A romák beilleszkedésének évtizede” programmal, és használják ki a létező kezdeményezéseket, így például a Roma Oktatási Alapot, az EBESZ cselekvési tervét és az Európa Tanács ajánlásait erőfeszítési hatékonyságának e téren történő fokozása érdekében;
22. hangsúlyozza a helyi hatóságok bevonásának fontosságát a romák integrációjának előmozdítására és a megkülönböztetés leküzdésére tett erőfeszítések hatékony megvalósulásának biztosítása érdekében;

2008. január 31., csütörtök

23. felhívja a tagállamokat, hogy a roma közösséget a lehető legalacsonyabb szinten vonják be annak érdekében, hogy a roma embereket képessé tegyék az EU által nyújtott, a romák jogainak és közösségi integrációjának előmozdítására irányuló valamennyi – akár az oktatás és a foglalkoztatás, akár a polgári részvétel terén megjelenő – kezdeményezésre vonatkozó ösztönzők teljes körű kihasználására, mivel a sikeres beilleszkedéshez alulról építkező megközelítésre és közös felelősségvállalásra van szükség; hangsúlyozza a roma emberi erőforrás és szakmai kapacitás kialakításának fontosságát a romáknak a közigazgatás valamennyi szintjébe, köztük az európai intézményekbe történő bevonása érdekében;
24. emlékeztet arra, hogy a tárgyalási és csatlakozási folyamat során minden tagjelölt ország elkötelezte magát a roma közösségek integrációja, valamint az oktatáshoz, a foglalkoztatáshoz, az egészségügyi ellátáshoz és a lakhatáshoz való jogaik előmozdítása mellett; felhívja a Bizottságot, hogy értékelje e kötelezettségek teljesítését és a romák helyzetét az összes uniós tagállamban;
25. felhívja a Bizottságot és az érintett hatóságokat, hogy tegyék meg a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy a Cseh Köztársaságban, Lety településen található egykori koncentrációs tábor helyszínén felszámolják a disznóhizlaldát, és hogy az üldözés áldozatainak tiszteletére emlékművet építsenek;
26. úgy ítéli meg, hogy behatóbban kellene tanulmányoznia a romák integrációjára vonatkozó európai politikai kihívások különböző szempontjait;
27. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, a tagjelölt országoknak, az Európa Tanácsnak és az EBESZ-nek.
-